

QUÆRES III.

stitiam, ac proinde non teneri ad restitutio-
nem, quia per solam Indulgentiam satisfacit
principaliter intento petentis, quod est liberatio
à peccatis Purgatorii (quodque supponitur es-
se in casu) imò melius, quia Indulgentia
Plenaria magis valet pro Defunctis, quam
fructus Missæ.

Resp. eum non posse, sed peccare morta-
liter, & teneri ad restitutio-
nem. Diana p. 10.
tr. 16. ref. 70. & Tamb. cuius ratio est; quia
vel offerens stipendium petuit etiam Indulgen-
tiam, vel non: si primum, ex conventione
debes unā cum Missa Indulgentiam; si secun-
dum, non potes mercedem accipere de re
non conyenta. Tum quia hæc est sordida ne-
gotiatio, à qua multum abhorrent Summi
Pontifices, ut ex verbis Decr. Urb. VIII.
Volens omne damnabile lucrum ab Ecclesia remo-
vere prohibet, &c.

Tum quia pro Indulgentia Altaris privile-
giati, est alia specialis ratio: nam hæc re-
gulariter non conceditur, nisi illi animæ, pro
qua fructus Missæ applicatur; unde non po-
test uni applicari fructus Missæ, alteri Indul-
gentia Altaris: talis est Indulgentia Plenaria
in concessione Altaris privilegiati Capellæ S.
M. de Guadalupe nationi Castellanæ, exi-
stentis in nostra Ecclesia S. Mariæ Angelorum
Panormi, data Romæ 3. Augusti 1695. ab
Innoc. XII. Summo Pontifice.

QUÆRES II.

262 An Regulares teneantur ad Missam Con-
ventualē, & an quando eam dicunt, possint ap-
plicare pro particulaři, accepto stipendio?
Donatus zom. 4. tr. 7. q. 102. & 103. vult,
eos teneri sub mortali ad Missam Con-
ventualē, eamque debere applicare pro be-
nefactoribus, non pro pitantia. Probat ex
e. Cūm creatura de Celebrat. Miss. & ex Clem.
gravi 1. de celebr. Miss. in 6.

Diana p. 3. tr. 2. ref. 8. tr. 3. ref. 12. p. 5. tr. 3.
ref. 52. & Verricelli tr. 8. q. 30. defendant
eos non teneri ad Missam Conventualē,
eamque posse applicare pro particulaři ac-
cepto stipendio. 1. quia Ecclesiæ Regularium
non sunt Collegiate, hinc in allato cap. Clem.
ab iis secessuntur, 2. quia nulla lex id pro-
hibet; nec adeſt ratio in contrarium; nam
primus textus loquitur de Clericis, in odio-
sis autem nomine Clericorum non veniunt
Regulares; secundus expresse loquitur de ho-
ris debitiss horis devotè psallendis.

263 An Sacerdos, qui ut celebret, cogitur
emere sacras uestes, candelas, &c. possit licet
stipendia Missa augere?

Casum proponit Leand. tr. 8. de Sac. Miss. disp.
4. q. 13. Qui respondet cum Philiberto,
posse, quia aliás esset pejoris conditionis illis
Sacerdotibus, qui nihil insument, nisi laborem
celebrandi. Et quia detractis detrahendis, mi-
nima merces præfato Sacerdoti relinqueretur.
Et nemo tenetur propriis stipendiis militare.

DECRETA S. CONGREG. CONC.
URB. VIII.

De celebratione Missarum, editio
21. Junii 1625.

264. 1. Cum sèpè contingat, &c. E*st* in
frā. Ac primò districte prohibet, atque interdict, ne Episcopi in Dio-
cesana Synodo, aut Generales in Capitulis
Generalibus, aut aliás quomodocumque re-
ducant onera Missarum celebrandarum, au-
post idem Concilium imposta, aut in limi-
ne fundationis, sed pro his omnibus redu-
cendis, aut moderandis, vel commutandis,
ad Apostolicam Sedem recurratur, qua re
diligenter perspecta, id statuet, quod ma-
gis in Domino expedire arbitrabitur: Alio-
quin deductiones, moderationes, & com-
mutationes hujusmodi, quas contra hujus
prohibitionis formam fieri contigerit, om-
niō nullas, atque inanes decernit.
2. Deinde, ubi pro pluribus Missis etiam
ejusdem qualitatis celebrandis, plura stipen-
dia quantumcumque incongrua, & exigua
sive ab una, sive à pluribus personis collata
fuerunt, aut conferentur in futurum Sacer-
dotibus, Ecclesiis, Capitulis, Collegiis, Ho-
spitalibus, Societatibus, Monasteriis, Conven-
tibus, Congregationibus, Domibus ac locis
piis quibuscumque, tam sacerdibus quam Re-
gularibus, Sacra Congregatio sub obtestatio-
ne divini judicii mandat ac præcipit, ut abso-
lutè tot Missæ celebrantur, quot ad rationem
attributa eleemosynæ præscriptæ fuerint, ita
ut alioquin ii, ad quos pertinet, suæ obliga-
tioni non satisfaciant, quinimò graviter pec-
cent, & ad restitutio-
nem teneantur.
3. Id verò ut deinceps observetur ex-
clusi, Sacra Congregatio, eadem autho-
ritate, revocat privilegia, & indulta om-
nia quibusvis personis, Ecclesiis, ac locis
piis, tam sacerdibus, quam Regularibus
cuicunque Ordinis, Congregationis &

In-

„ Instituti, quamecumque ob causam conce-
„ fa, quibus indulgetur, ut certarum Missa-
„ rum, vel Anniversariorum celebratione,
„ aut aliquibus collectis seu orationibus, plu-
„ rium Missarum oneribus in futurum fulci-
„ piendis satisfiat.
„ 4 Ac similiter omne damnabile lucrum
„ ab Ecclesia removere volens, prohibet Sa-
„ cerdoti, qui Missam suscepit celebrandam
„ cum certa eleemosyna, ne eamdem Missam
„ alteri, parte ejusdem eleemosyna sibi re-
„ tenta, celebrandam committat.
„ 5 Præterea, ne in Ecclesiis, in quibus
„ onera Missarum in perpetuum imposita sunt,
„ Sacerdotes in eis, ut par est, adimplendis,
„ eo tepidiores, ac flegiores reddantur,
„ quid onera hujusmodi, cum nulla, aut
„ parva sunt utilitate conjuncta; statuit, at-
„ que decernit, ut pecunia, ac bona mobilia
„ Ecclesiis, Hospitalibus, Congregationibus,
„ Monasteriis, Conventibus, ac locis omni-
„ bus, tam sacerdibus, quam Regulari-
„ bus, atque illorum personis in futurum
„ simpliciter acquirenda cum onere perpetuo
„ Missarum celebrandarum, ab iis, ad quos
„ pertinet, sub poena interdicti ab ingressu
„ Ecclesiæ ipso facto incurrenda à die rea-
„ lis acquisitionis, statim deponi debeant pe-
„ nes adem sacram, vel personam fide, &
„ facultatibus idoneam, ad effectum illa, seu
„ illorum pretium quamprimum investiendi
„ in bonis immobilibus fructiferis, cum ex-
„ pressa, & individua mentione oneris, quod
„ illis annexum reperitur: ac si eadem bona
„ immobilia auctoritate Apostolica deinceps
„ alienari contigerit, eorumdem pretium sub
„ eadem poena, ut supra, deponi, atque in
„ alis bonis stabilibus itidem fructiferis, cum
„ ejus oneris repetitione, atque annexione,
„ converti debeat.
„ 6 Ad hæc Sacra Congregatio, quibus-
„ vis Capitulis, Collegiis, Societatibus,
„ & Congregationibus, necnon omnibus,
„ & singulis Ecclesiæ, ac piorum loco-
„ rum, tam sacerdibus, quam Regularium
„ Superioribus, vel aliis, ad quos pertinet,
„ districte prohibet, ne in posterum onera
„ perpetua suscipiant Missarum celebranda-
„ rum, sacerdles quidem sine Episcopi,
„ vel ejus Generalis Vicarii, Regulares verò
„ sine Generali, vel Provinciali consenu-
„ & licentia in scriptis, & gratis conceden-
„ da: alioquin sacerdles, qui hujus prohi-
„ bitionis transgressor extiterit, ab ingressu
„ Ecclesiæ interdictus sit eo ipso: Regula-
„ ris verò, poena privationis omnium offi-
„ ciorum, quæ tunc obtinebit, ac perpetu-

subi-

DUBIA SUPER PRÆMISSIS DECRE-
TIS SACRÆ CONGREGATIONI
PROPOSITA.

265 Super primo Sacra Congregationis
decreto de celebratione Missarum,
quo prohibetur, ne Episcopi in Dioceſa-
na Synodo, aut Generales in Capitulis Ge-
neralibus, vel aliás quoquomo, redu-
cant onera ulla Missarum celebrandarum,
aut post idem Concilium imposta, aut in
limine fundationis.
Queritur: Quid si legatum sit ita tenuer-
e, ut non sit, qui velit onus illi injunctum

„ subire; & si recurrentum sit ad Sedem Apostolicam pro moderatione oneris, totum, aut ferè totum insumentum sit pro expensis ad id necessariis?

„ Et quid, si permittatur Episcopo in fundatione, ut possit hujusmodi onera moderari?

„ Secundò, super secundo ejusdem Congregationis decreto, quo cayetur, ut celebrentur tot Missæ, quot ad rationem tributæ eleemosynæ præscriptæ fuerint.

„ Quæritur: An verba illa, *præscriptæ furent*, intelligenda sint de præscriptione facta ab Offerente, vel ab Ordinario?

„ Tertiò, an cum Ordinarius præscripsit eleemosynam congruam juxta qualitatem loci, personarum, ac temporum, Sacerdotes accipientes stipendum minus congruo, teneantur Missas illis ab Offerente præscriptas celebrare?

„ Quartò, an Sacerdotes, qui tenentur Missas celebrare ratione Beneficii, seu Capellæ, Legati, aut Salarii, possint etiam manualem eleemosynam pro Missis votivis, aut Defunctionum recipere, & unico Missæ Sacrificio utriusque oneri satisfacere?

„ Quintò, posito, quod testator relinquit, ut celebrentur pro ejus anima centum Missæ, absque ulla præscriptione eleemosyna?

„ Quæritur: An liberum sit hereditibus, eleemosynam sibi benè visam præscribere, an vero eadem eleemosyna præscribenda sit ab Ordinario?

„ Sextò, super tertio Congregationis decreto, in quo eadem Congregatio revocat privilegia, quibus indulgetur, ut certarium Missarum vel Anniversariorum celebratio ne, aut aliquibus collectis, seu Orationibus, plurium Missarum oneribus in futurum suscipiendis satisfiat.

„ Quæritur: An verba, *in futurum suscipiendis*, intelligenda sint de oneribus suscipiendis post privilegium?

„ Septimò, super quarto ejusdem Congregationis decreto, quo prohibetur Sacerdoti, qui suscepit Missam celebrandam cum certa eleemosyna, ne eamdem Missam alterius parte ejusdem eleemosynæ sibi referenta, celebrandam committat?

„ Quæritur: An permittendum sit administroribus Ecclesiæ, ut retineant alii quam eleemosynam portionem pro expensis manutentionis Ecclesiæ, Altarium, infervientium, paramentorum, luminum, vini, Hostiæ, & similium?

„ Octavò, an hoc decretum habeat locum in beneficiis, quæ conferuntur in titulum, id est an Rector beneficii, qui potest per

„ alium celebrare, teneatur Sacerdoti celebranti dare stipendum ad rationem redditus beneficii?

„ Decimò, an Sacerdotes, quibus aliquando offertur eleemosyna major solita pro celebratione Missæ, debeat dare eamdem integrum eleemosynam iis, quibus Missas celebrandas committunt? An vero satis sit, ut dent celebrantibus eleemosynam consuetam?

„ Undecimò super quinto ejusdem Congregationis decreto, quo inter cetera statuitur in hæc verba: *Eleemosynas vero manuales & quotidianas pro Missis celebrandis ita demum idem accipere possint, si oneribus anteā impositis ita satisficerint, ut nova quoque onera obire valeant.* Alioquin omnino abstineant ab hujusmodi eleemosynis, etiam sponte oblatis, in futurum recipientis, & capsulas auferant, &c.

„ Quæritur: An hoc decretum prohibeat absolutè, quo minus accipiunt novas eleemosynas ii, qui acceptis non satisfecerunt, & quid, si congruo tempore possint omnibus satisfacete?

„ Duodecimò, quid si offerens eleemosynas, audito impedimento consentiat, ut Sacerdos Missam celebreret, cum primùm poterit?

„ Decimotertiò, an poena interdicti, & aliæ apposita in eodem decreto afficiant tam eos, qui accipiunt eleemosynas contra formam ibi præscriptam, quam eos qui non auferunt capsulas ab Ecclesiæ, ut ibidem præcipitur?

„ Decimoquartò, an in hoc decreto comprehendantur illæ capsulae, quæ apponi solent in Ecclesiæ in die Commemorationis Omnium Defunctorum, & vulgo dicuntur, *casse de Morti*?

„ Decimoquinto, an Administratores Ecclesiæ magnæ devotionis, & concursus, possint eleemosynas pro Missis celebrandis accipere, si iidem Missis, non nisi post longum tempus, satisfacere valeant, ne alias cultus Ecclesiæ, & devotio ac concursus, Fidelium, ut ajunt, minuantur?

„ Decimosexto, quia prohibitio dicti decreti videtur aliquibus directa solis Capitulis, Collegiis, Societatibus, Congregationibus, nec non omnibus, & singulis Ecclesiæ, & piorum locorum, tam facularium, quam Regularium Superioribus, de quibus fit expressa mentio, non autem privatis Sacerdotibus; qui tamen comprehendendi videntur sub clausula generali, & aliis ad quos pertinet, supplicatur pro opportuna declaratione.

„ Decimo septimo, super septimo ejusdem Sacrae Congregationis decreto, quo catur, ut in singulis Monasteriis Religiosorum præfigatur numerus, qui ex conuentis redditibus, aut eleemosynis commodè posse sustentari.

„ Quæritur: An ubi hæc præfixio facta jam fuit in vim similis decreti sanctæ memorie Pauli V. absque tamen computatione reddituum cuiusque Religiosi, sit denuo facta, nece?

„ Decimo octavo, an Novitii ad habitum regularem admissi, possint admitti ad professionem in Monasteriis, in quibus habita, ut suprà, præfixione numeri, commodè ali non possunt?

„ Decimonono, super ultimo, quo catur, ut nullibi recipientur Conventus Regularium, nisi præter alia ad id requisita, duodecim saltem fratres in eis degere, & competenter sustentari valeant; ita ut alioquin subsint jurisdictioni ordinariæ.

„ Quæritur: An hoc decretum, quod videtur editum in ordine ad celebrationem Missarum, comprehendat eas Religiones, quæ non confuerunt onera Missarum recipere, ut sunt Religiones Capuccinorum ac Societas Jesu?

„ Ultimò. An idem decretum, ubi disponit ut nullibi recipientur Monasteria, nisi &c. habet locum in Italia dumtaxat, ad quam est restrictum decretum proximè antecedens, an vero etiam extra Italiam?

DECLARATIONES, SEU RESPONSIONES AD SUPRADICTA DUBIA.

„ **S**acta Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini Interpretum, auctoritate sibi à Sanctissimo Domino Nostro attributa, ad singula dubia superius proposita, ad hunc modum respondit, videlicet.

„ Ad primum, et si legatum sit adeo tenue, nihilominus pro reductione oneris, ut suprà impositi, ab iis, ad quos pertiner, Sedem Apostolicam esse adeundam; quæ absque ultra impensa id statuet, quod magis in Domino è re esse judicaverit. Verumtamen, si ipso beneficii erectione expressè cautum fuerit, ut liceat Episcopo injunctionem onus reducere, ac moderari, legem hanc fundationis, quam de re editatione sustulerunt, esse validam, & observandam.

„ Ad secundum, esse intelligenda de præscriptione facta ab eo, qui eleemosynam tribuit, non autem ab Ordinario. Quod si

con-

consentiat, ut illæ tunc demum celebrantur, cùm suscepis oneribus satisfactum fuerit, decretum non prohibere, quò minus eo casu eleemosyna accipiat pro iisdem Missis juxta benefactoris consensum celebrandis.

Ad decimumtertium, has poenas non habere locum, nisi in suscepturis onera perpetua Missarum celebrandarum sine licentia Episcopi, vel ejus Generalis Vicarii, aut Generalis, vel Provincialis.

Ad decimumquartum, comprehendendi.

Ad decimumquintum, non posse, nisi de consensu eorum, qui eleemosynas tribuunt, ut suprà in responsione ad duodecimum.

Ad decimumsextum, comprehendi etiam privatos Sacerdotes.

Ad decimumseptimum, numeri præfixio nem esse iterum faciendam, servata forma ultimi decreti hac de re editi.

Ad decimomoctavum, esse admittendos ad professionem, si alias habiles existant, ac deinde in aliquo alio Monasterio ejusdem Religionis esse collocandos; ubi comodè ali possint.

Ad decimumnonum, censuit comprehendere.

Ad ultimum, habere locum extra Italiam.

Cosmus Card. de Torres.

Prosp. Fagnanus S. Congr.

Secretarius.

Quæ Decreta novissimè confirmata fuere per eamdem S. Congr. 23. Novembri 1697. Et corroborata per Bullam Innoc. XII. incip. Nuper. 22. Decembri 1697.

DE TEMPORE OBLIGATIONIS.

266 **S**acerdos, qui plura onera Missarum suscepit, debet eas celebrare intra modicum tempus, nisi conferens eleemosynam faciat & consentiat, ut celebratio differatur, donec aliis satisfaciat. S. C. ad undecimum.

Modicum tempus judicandum esse consideratis Missarum numero, necessitate potentiū, & similibus circumstantiis, volunt nonnulli. Alii extendunt ad tres menses, & alii ad duos, moti ex Trid. sif. 23. de reform. cap. 1. & sess. 24. cap. 12. ubi Episcopis per tres menses, Canonicis vero, & similibus per duos conceditur posse à suis Ecclesiis abesse.

Aliquando dilatio unius diei potest esse notabilis, ut si quis velit Missam pro Agonizante, pro lite eo die decidenda, &c.

Q U A R E S.

267 An omittens, aut notabiliter differens unam vel alteram Missam, peccat mortaliter, & teneatur ad restitutionem?

Precare solum venialiter, vult Tambi. in meth. celebr. Miss. lib. 3. c. 1. §. 9. n. 18. quia in omissione Missæ attendi debet damnum temporale ex quantitate stipendii, non spirituale: alioquin mortalis esset omissio Salutationis Angelicae.

Resp. peccare mortaliter, & ad restituionem teneri. Mastr. & Bonac. quia materia stipendii est gravis ratione circumstantia adiunctæ, nempè damni gravis spiritualis, cuiusmodi est privatio fructus Missæ debiti ex justitia.

Ad rationem in oppositum: licet quodlibet bonum spirituale sit appretiativè majus quolibet temporalis; intra linéam autem boni spirituales, secundum moralē hominum existimationem, datur parva materia: liquet ex doctrina communī; fructus divini Officii est spiritualis, & tamen datur in illo parvitas materiae, qualis dicitur omissio unius Psalmi, atque etiam gravitas materiae, & qualis est omissio unius horæ; ita multò magis omissio unius Missæ: nam onus, quod ibi parit præceptum, hic parit stipendum, & pactum, & similiter, si omissio unius Psalmi est venialis, ita omissio unius Ave.

268 Sacerdos non obligatus ex stipendio, peccat mortaliter, si legitimè non impeditus, quater, aut ter saltē in anno in festis solemnioribus non celebret, Leander tr. 8. de sacrific. Miss. disp. 5. q. 1. contra Dianam p. 2. tr. 4. ref. 19. quia regulariter scandalum adest; quis enim iiciens, Sacerdotem non legitimè impeditum, numquam celebrare, non patiat suspicionem ejus perversæ conscientiæ, cum periculo in juvenibus labendi ad ejus exemplum?

269 Sacerdos etiam Parochus die Nativitatis Domini non tenetur omnes tres Missas celebrare, sicut nec Parochiani tenentur omnes tres audire; quia celebratio trium Missarum est privilegium, non præceptum.

DE OBLIGATIONE QUODAM LOCUM.

270 Sacerdos, qui ex fundatione; aut alio titulo tenetur in aliqua Ecclesia, aut Altari determinato celebrare; si testator Ecclesiam, aut Altare determinavit exprimens, id velle ob peculiarem sui devotionem ad locum illum, seu imaginem, in decorum, & splendorem suæ domus, cuius est Capella, vel in commodum populi, ut ibi Missam possit audire; peccat mortaliter alibi

celebrando, nisi raro id faciat, putà ter, aut quater, ob parvitatem materiae, nec tunc peccabit venialiter, si ex rationabili causa faciat ex presumpta testatoris voluntate. Quod si ad nil eorum respexit testator, qui designavit Altare, tunc non erit mortale, in aliis Altaribus, ejusdem tamen Ecclesiæ, celebrare. In aliis autem Ecclesiæ celebrare cederet in præjudicium prioris Ecclesiæ, quæ jus acquisivit, & esset mortale, nisi raro fieret; aut nisi ob Sacerdotum multiplicitatem, parum unius Missæ celebratio ibi reputaretur.

Non enim (ait) tenetur ad repetendam Missam; quia restitueret plus, nempè duas applicationes, & onus restitutionis est ad æquale, non ad plus. Nec ad orationes; quia tale onus est scrupulorum fomentum; nam cùm nesciat, quanta sit poena satisfacienda, nescit, quanta sint orationes necessariae. Consulo, ut talis Sacerdos aliquam Indulgentiam Plenariam hujusmodi animæ applicet.

Obligatum celebrare in Altari privilegiato, si celebret in alio Altari applicando Medaliam, Coronam, seu calculum privilegatum, non satisfacere, tenet Tamb. cit. n. 11. cum de Lugo, quia Indulgentia Altaris est tuta, Medalia minùs certa.

At satisfacere, docent Bord. ref. 25. q. 25. Dian. p. 6. tr. 6. ref. 12. & alii, si testator nil aliud intendat, nisi liberationem animæ, quia satisfacit per æquivalens, & differentia Altaris ac Medalia, quoad hoc est materialis. Minor certitudo purgatur, si Medaliam habuerit à Papa, aut fide digno.

DE VACATIONE.

273 **C**apellanus, si per modicum tempus infirmetur, non tenetur satisfacere per alium, aut compensare: idque ex rationabili presumpta voluntate fundatoris. Modicum ali dicunt decem dies, alii mense, alii cum Peyr. duos menses respectu totius anni.

Capellanus, seu beneficiatus obligatus toto anno celebrare quotidie, sive directè, sive indirectè, quatenus onus est impositum Ecclesiæ; ut in ea à Capellano continuè celebretur, potest vacare semel in hebdomada, non ex parvitatem materiae, sed ex presumpta fundatoris voluntate, & consuetudine: nisi onus sit impositum Ecclesiæ, ut curet dici Missam quotidie, vel nisi expresse Capellano imponatur, ut Missas quotidie per se, vel per alium sine interruptione celebret.

274 Item talis Capellanus potest quater, aut sexies in anno pro se, aut suis celebrare, ex eadem presumpta voluntate fundatoris, qui non est credendus, quod voluerit hoc singulare auxilium spirituale suo Capellano denegare: si enim de hoc interrogatus sis fregit, non justitiam, Leander tr. 8. de Sacr. Miss. disp. 4. q. 25. & Bonac.

Quod si teneatur celebrare in Altari privilegiato, alibi celebrando, eum teneri ad re Examen Ecclesiæ.

lebrare accepto stipendio; nam hoc est avaritiae genus. Et Missæ Capellani, quando celebrat, sunt fundatoris, sicut fructus agri, sive tenuis, sive pinguior est domini.

276 In legatis vero non est concedenda vacatio, neque ratione infirmitatis, sicut in Capellaniis; sed est Missa per alium Sacerdotem supplenda. Hujusmodi solent esse Missæ perpetuae in Monasteriis ab ipsis Monialibus relata; sunt enim propriæ legata, minime Capellaniæ, nisi impropriæ, & vulgo sic dictæ, quia Monialis non fundat Ecclesiam, aut Altare, cum deputatione Clerici, ut ei inserviat, assistat, &c. in n. 248. sed solùm legat Monasterio Missam pro sua anima in ea Ecclesia celebrandam. Et ita servatur Panormi in Ecclesia Patrum Oratori, ubi assignatur Sacerdoti legatum; sed eo vacante etiam per unum diem, & ob infirmitatem, suppletur Missa per alium, ut in Missis manubus.

Aliqua tamen epicheja uti possumus in legato personali, relicto scilicet tali Sacerdoti individuo, cum respectu ad Sacerdotis personam: quam legans intendit juvare juxta dicta n. 249.

277 Capellanus tenetur celebrare per se ipsum, si id fuerit in fundatione Capellaniæ expressum. Sed tunc potest eligi Capellanus non Sacerdos, qui infra annum possit ordinari in Sacerdotem; hoc namque etiam in beneficiis Parochialibus indulgetur. Si vero non exprimatur quod debeat esse Sacerdos, qui per se ipsum Missas celebret, tunc poterit celebrare per alium, modo poterit Capellania conferri ei, qui decimumquartum annum agit, Mendo ver. Capellania n. 5. v. n. 108.

DE DISPOSITIONE SPIRITUALI SACERDOTIS.

278 Non peccat mortaliter Sacerdos celebrans, non recitato Matutino, Donatus tom. 4. tr. 7. q. 84. quia non constat, quod coniunctudo sit accepta sub culpa. Et Rubrica non est præceptum, sed consilium ob devotionem majorem. His rationibus Tamb. in meth. celebr. Miss. lib. 1. c. 7. §. 2. n. 3. infert nec esse veniale.

279 Sacerdos celebraturus, & laicus communicaturus, quanvis sit contritus, ex Tridentino fess. 13. cap. 7. & can. 11. debet confessionem præmittere: Modo non defit illi copia Confessoris; quod si necessitate urgente, Sacerdos absque previa confessione celebraverit, quamprimum confiteatur. Idque ex præcepto illo Pauli ad Cor. 11. Probet autem seipsum homo, & sic de pane illo edat, & de calice bibat.

280 Necesitas ex triplici capite potest osti-

ri, 1. quia desit copia Confessarii, 2. ex infamia, 3. ex damno.

DEEST COPIA CONFESSARII

281 1. Si sit, & non velit audire, 2. si Religiosus habeat casum reservatum, & Superior a pio Confessario requisitus licentiam absolvendi neget.

282 Tunc Confessarius inferior potest dictum Religiosum directè a casu reservato, seu excommunicatione reservata absolvere pro illa vice, Diana p. 9. tr. 3. res. 15. facultate illi concessa a Papa in eo casu denegata licentia per Decr. S. Conc. die 21. Sept. 1624. iussu Urbani VIII. editum supra Decr. Clem. VIII. de reservatione casuum a Regularibus facienda, quod est in Bullia Cher. p. 67. & Lantuscha Bulla 28. p. 72. ubi particula pro illa vice, intelligitur.

tories, quoties casus occurrit, quia non apponitur particula taxativa, tantum; unde significat illam vicem, quando Confessarius facultatem petit, & Superior denegat. Diana cit.

283 Si Confessarius distet per tria millaria, Canis vult, quod censeatur absens, alii volunt, quod sit adeundus, si non singulis diebus, solum aliquoties. Tamb. cum de Lugo id remittit arbitrio prudentis juxta circumstantias personæ, temporis, difficultatis, itineris, &c.

EX INFAMIA.

284 Sacerdos, si dum sacris induitus vestibus pergit celebraturus, vel postquam Missam incepit, recordatur peccati mortalis a se post ultimam Confessionem commissi, & non potest sine infamia, quam prudenter timet, se divertere ad confessionem, sufficit, quod eliciat actum contritionis putata, & sic potest sacrificium inchoare, & inchoatum perficere.

Ita pariter, si recordetur se esse excommunicatum, suspensum, interdictum, vel irregulariter. Idem dicitur de laico, si genuflexus ante linteum pro communione, recordetur peccati post Confessionem commissi, & ex recessu timeat notam infamie: quia præceptum divinum positivum respiciens propriam utilitatem spiritualem operantis, quale est de integritate materiali Confessionis, & de præmittenda Confessione, non obligat cum tanto rigore, sed humano modo; unde non obligat urgente necessitate, seu jure naturali, quale est de evitando gravi damno in fama, &c. Imo si Missa sit inchoata, ultra notam infamie, urget reverentia sacrificio debita, ut perficiatur.

285 Sacerdos autem iste tenetur postea confiteri quamprimum, videlicet intra triduum.

Diana

Diana tamen ex l. final. Cod. de Judicis: illico, communicandum in casu, quo recordatur peccatum intra triduum. De Lugo id remittit arbitrio boni viri. Et quidem contingere potest casus, ut primo die aptus Confessarius contingat, qui, forte postea intra triduum non contingat, tunc, inquam, non debet Sacerdos opportunitatem illam negligere: v. tom. 1. de auditio Missæ, ver. Integritas, §. Qui mane.

286 Quæ particula, quamprimum confiteatur, non ligat Laicos, sed Sacerdotes. Non est autem consilium, sed præceptum sub mortali obligans; quia communis intellectus Doctorum, optimus legis interpres, illud intelligit esse præceptum, cui non satisfaciat Sacerdos, si suo tempore confiteatur, alias Trid. ad nil novi per illam particulam obligaret; nam Sacerdos ille, quando denudò celebrare debet, tenetur ex præcepto divino confessionem præmittere: v. tom. 1. prop. 38. & 30. ab Alex. VII. damn.

287 Si autem peccatum, cujus recordatur, fuerit commissum ante Confessionem, ac prædictè indirectè absolutum, non tenetur de eo actum contritionis elicere; quia nulla est ejus necessitas, aut præceptum: nam cum fuerit de eo indirectè absolutus, jam est in gratia, & dispositus, & solùm habere debet propositum suo tempore confitendi peccatum oblitum.

288 Extra casum vero urgentis necessitatis, tenetur confessionem talis peccati mortalis oblii præmittere; quia præceptum est de præmittenda confessione integra, nedum formaliter, sed etiam materialiter, & peccata in confessione oblitera, sunt absoluta indirectè, adeoque cum onere ea postea subjiciendi directè clavibus: v. tom. 1. prop. 11. ab Alex. VII. damn.

EX DAMNO

289 Sive temporali, sive spirituali, quod prudenter timet. Unde Sacerdos, si ex confessione alicujus cum quadam Confessario timet non leviter, sed prudenter, grave malum, aut fractionem sigilli, si alias Confessarius non adsit, potest illud silere: debet tamen alia confiteri.

290 Si Confessarius non adsit, non potest celebrare cum sola contritione, ut alii satisfaciant præcepto audiendi Missam, nisi adsit infamia; quia præceptum auditionis Missæ est humanum, præceptum vero de præmittenda confessione est divinum, adeoque fortius obligat. Et numquam sola devotione facultatem concedit celebrandi sine confessione. Hanc facultatem dat necessitas celebrandi ad dandum viaticum moribundo.

291 Necesitas, quæ dictam facultatem concedunt Sacerdoti ad celebrandum, & laico ad

communicandum in casu, quo recordatur peccatum mortalium, eamdem concedunt in casu, quo recordetur, se esse excommunicatum, suspensum, aut irregulariter, quia fortius impedit à celebrando peccatum mortale, quam censura, cum illud impedit jure Divino, hoc Ecclesiastico; & tunc cum censura celebrans non evadit irregularis: debet tamen interim diligenter pro absolutione obtinenda adhibere adeudo per se, vel per alium, superiorem.

292 Onus Capellaniæ, & indigentia stipendi, volunt aliqui, quod det licentiam Sacerdoti, si Confessarius absit, celebrandi sine prævia confessione cum contritione, & voto confitendi quamprimum, & Confessarium curandi. Hoc autem non est ita liberè concedendum, sed solùm quando Sacerdos est in tam gravi necessitate, ut non habeat unde sustentari: qua gravi necessitate seclusa, debet à celebrando abstinere, & postea Missas per se, vel per alium supplere. Tamb. cit. n. 39.

DE DISPOSITIONE CORPORALI.

293 Sacerdos celebraturus, & laicus communicaturus, debet esse jejonus junio naturali.

294 Jejunium naturale ab Ecclesiastico differt, quia jejunium Ecclesiasticum consistit in unica comestione, & abstinentia a carnibus: jejunium vero naturale consistit in omnimoda abstinentia cibi & potus a media nocte usque ad communionem inclusivè, adeoque jejunium naturale non admittit parvitatem materiarum, sed violatur per granum anisi, aut per guttam aquæ ex industria sumptam: & ejus violatio est sacrilegium.

295 Ad ejus autem violationem duo requiruntur: primum, ut id, quod sumitur, sit cibus, aut potus: cibus, & potus est ille, qui in stomacho alteratur, & ad digestionem pertinet: secundum, ut sumatur per actionem quæ sit comestio, vel potatio, nempe ut per os assumatur, & in stomachum trajiciatur.

EX DEFECTU PRIMI.

296 Non violent jejunium naturale, & à fortiori neque Ecclesiasticum frustum ligni solidi, unguis, moneta aurea, plumbum, officulum sive frugum, sive alterius generis, filum ex ferro, vel serico, aut lana, & similia; non enim sunt cibus, quia non alterantur in stomacho, sed eadem integræ egeruntur.

297 Violant autem jejunium naturale charata, filum ex lino, palea, fœnum, terra, seu creta,